

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 277/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 80/2012 po právoplatnosti nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia označení v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. apríla 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 80/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“) po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020 (ďalej aj „nález ústavného súdu“). Sťažovatelia v petite ústavnej sťažnosti požadujú priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 14 100 eur každému z nich, ako aj náhradu trov konania. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti nenavrhli, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietrahov z dôvodu, že túto povinnosť už ústavný súd vyslovil v náleze č. k. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovatelia sú stranou v konaní o odstránenie stavieb a vypratanie hnutelých vecí v procesnom postavení žalobcov. Žalobou doručenou okresnému súdu 3. septembra 2012 sa sťažovatelia domáhali vydania rozhodnutia,

ktorým okresný súd prikáže žalovaným odstrániť stavby s príslušenstvom a prikáže žalovaným vypratať hnutelné veci z nehnuteľností (t. j. pozemkov), ktoré sú v spoluvlastníctve sťažovateľov. Týmito stavbami na pozemkoch v spoluvlastníctve sťažovateľov bola vytvorená nelegálna osada.

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti poukazujú na to, že okresný súd nekoná plynulo bez zbytočných prieťahov po vydaní nálezu ústavného súdu, ktorým ústavný súd vyslovil porušenie označených práv sťažovateľov, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur spoločne a nerozdielne a náhradu trov konania.

4. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. decembra 2020 opätovne domáhali vyslovenia porušenia svojich označených práv po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 23/2021 z 21. januára 2021 odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že posudzované obdobie po právoplatnosti nálezu ústavného súdu nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľov postupom okresného súdu.

5. Podľa sťažovateľov od vydania nálezu ústavného súdu ubehlo už vyše 8 mesiacov ku dňu podania tejto v poradí tretej ústavnej sťažnosti, avšak ani napriek opakovaným sťažnostiam na prieťahy v konaní adresovaným predsedovi okresného súdu nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia vo veci. Sťažovatelia sú toho názoru, že do podania tejto ústavnej sťažnosti nedošlo k náprave a okresný súd je aj naďalej nečinný.

6. Sťažovatelia sú toho názoru, že aj napriek nálezu ústavného súdu dochádza v napadnutom konaní k opakovaným prieťahom a vec nie je ku dňu doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončená.

7. Sťažovatelia rovnako zastávajú názor, že táto absolútna nečinnosť okresného súdu nemôže byť ospravedlniteľná ani pandémie COVID-19 či prijatými mimoriadnymi opatreniami v súvislosti s ochorením COVID-19, keďže od vydania nálezu ústavného súdu do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti vykonal okresný súd celkom 492 súdnych pojednávaní.

8. Ani napriek štyrom sťažnostiam na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu nedošlo k náprave a okresný súd ani na jednu nereagoval.

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Podstatou argumentácie sťažovateľov je tvrdenie o tom, že v napadnutom konaní zo strany okresného súdu dochádza k opakovaným prieťahom, a to aj napriek nálezu ústavného súdu, ktorým bola okresnému súdu uložená povinnosť konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovatelia poukazujú na to, že v napadnutom konaní sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.

10. Nečinnosť okresného súdu považujú sťažovatelia za neakceptovateľnú. Bez ohľadu na akúkoľvek právnu a faktickú zložitosť veci podľa názoru sťažovateľov nemôže byť ospravedlnené absolútne nekonanie, ľahostajnosť a nezáujem okresného súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov.

11. Podľa sťažovateľov oni sami k vzniku zbytočných prietáhov v napadnutom konaní svojím správaním neprispeli.

12. Sťažovatelia sú toho názoru, že okresný súd pokračuje v porušovaní ich základných práv. V období po právoplatnosti nálezov ústavného súdu okresný súd nerealizoval žiaden procesný úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu vo veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovatelia namietajú, že došlo k porušeniu ich základných práv v napadnutom konaní. Podľa ich názoru okresný súd pokračuje v porušovaní označených práv aj po náleze ústavného súdu č. k. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. septembra 2020.

14. Sťažovatelia v odôvodnení ústavnej sťažnosti namietali aj porušenie ich základného práva vlastniť majetok v dôsledku postupu okresného súdu v napadnutom konaní. Avšak v petite ústavnej sťažnosti neuviedli, že navrhujú vysloviť aj porušenie ich základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Ústavný súd neprihliadol na namietané porušenie označeného základného práva podľa ústavy, vychádzajúc zo svojej judikatúry, v ktorej stabilne konštatuje, že text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011, IV. ÚS 481/2011). Ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že sťažovatelia sú zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom.

15. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

16. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (napr. IV. ÚS 105/07, III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

17. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota

neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

18. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

19. K samotnej dĺžke napadnutého konania ústavný súd podotýka, že dĺžku napadnutého konania po právoplatnosti nálezú ústavného súdu (18. septembra 2020) zatiaľ nemožno považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná.

20. K celkovej dĺžke konania na okresnom súde po právoplatnosti nálezú ústavného súdu navyše prispela aj skutočnosť vyhlásenia núdzového stavu z dôvodu pandémie COVID-19. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu súdy vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia len v nevyhnutnom rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Dňa 23. januára 2021 nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 Z. z. o vykonávaní pojednávania, hlavných pojednávania a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky okrem vecí podľa odseku 1 možno v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu vykonať pojednávanie, hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie aj vtedy, ak ide o vec, ktorá neznesie odklad; túto skutočnosť konajúci súd v predvolaní zdôrazní. Podľa § 1 ods. 1 písm. p) vyhlášky v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu sa vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia v týchto veciach: p) konanie v civilnom sporovom konaní a v civilnom mimosporovom konaní, ak strany sporu alebo účastníci konania súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Ústavný súd konštatuje, že z ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, že účastníci s pojednávaním v ich neprítomnosti súhlasili (obdobne IV. ÚS 234/2021).

21. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že dĺžku napadnutého konania na okresnom súde po právoplatnosti nálezú ústavného súdu nepovažuje v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci za zjavne neprimeranú, nevyhodnotil ju ako nezlučiteľnú so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľmi označených práv. Celková dĺžka konania na okresnom

súde bola ovplyvnená aj vyhlásením núdzového stavu a s tým súvisiacim obmedzením týkajúcim sa vykonávania pojednávaní.

22. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

24. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom ustanovených náležitostí sťažovateľa v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2021

Libor Duľa
predseda senátu